

Hıristiyanın manevi yaşantısı

“Ey insansever Efendi, ...Mübârek emirlerinin korkusunu kalplerimize yerleştir ki, nefsânî arzuları ayaklar altına alıp mânevî yaşantı sürelim ve seni hoşnut eden her şeyi düşünelim ve yapalım.”

Kutsal Litürji esnasına, Kutsal İncil’in okunmasından önce, ayini icra eden din adamının okuduğu dualar arasında bu dua da vardır.

Bu dua bize, Kutsal İncil’in okunmasının amacının, dinleyicilerin Rab’bin emirlerini huşu ve hürmetle kabul etmelerine ve dolayısıyla onları uygulamak istemelerine yardım etmek olduğunu gösterir. Müminlerin İncil’in emirlerine riayet etmeleri, nefsanî tutkularını ve başka ihtiraslarını yenmelerine ve ruhani bir hayat sürmelerine yardımcı olsun ki, fikirleri ve düşünceleri ve aynı zamanda yaptıkları da Tanrı’yı hoşnut etsin.

Bu kısa duanın sözlerinde de gördüğümüz gibi, Ortodoks mümini, kutsallaşmaya ve Tanrı ile birleşmeye götüren ruhani hayatın şemasına sahibiz.

Ruhani hayat konusu temel öneme sahiptir. Kişisel deneyimleri aracılığıyla ruhani hayatın tam olarak ne olduğunu ve nasıl elde edildiğini anlamamıza yardımcı olan Kutsal Pederlerimiz, bu konuda çokça düşünmüşlerdir. Kurtuluşumuz için önemli olan bu konuda Aziz Pederlerimizin bize nasıl kılavuzluk ettiğine kısaca bir bakalım.

Bilmemiz gereken ilk ve en önemli şey ne kadar uzun süre uğraşsak uğraşalım, ruhani hayatta tek başımıza ilerleyemeyeceğimizdir. “Ruhani” kelimesi Ruh ile ilişkili olduğunu gösterir, yani Kutsal Ruh ile. Dolayısıyla “iyiliklerin hazînesi ve hayat başıslayan” Kutsal Ruh bize ruhani hayatı başıslar. O halde birincil hedefimiz Kutsal Ruh ile birleşmektir. Bu nedenle Kilisemizin bütün Kutsal Ayinleri ve kişisel dualar, Kutsal Ruh’un yakarışıyla başlar: “Ey semâvî kral, Tesellîci, gerçeğin Ruhu, her yerde hazır olan ve her şeyi tamamlayan, iyiliklerin hazînesi ve hayat başıslayan, gel ve içimize yerleş, bizleri her türlü lekeden¹ arındır ve ey iyi olan,

¹ Günah lekesinden.

canlarımızı kurtar.²”

Kutsal Ruh'tan sadece gelmesini değil, “çadırını” kalbimizde kalıcı olarak kurmasını ve sonsuza dek içimizde kalmasını diliyoruz. Ne de olsa, Sarovlu Aziz Serafimin de dediği gibi, Hıristiyan hayatının anlamı budur: “Aziz Elçilere inişini Pentekost Günü kutladığımız Kutsal Ruh'a sahip olmak” Bu amaca ulaşmamız için Kilisemiz bize Kutsal Sakramentlerle yardımcı olur. Paralel olarak biz de, dua ederek, günahlarımızı itiraf ederek ve yaptığımız hayırlı işlerle bunun için çaba sarf ederiz. Ve tabii ki bütün bunların “zoraki” yapılmaması gerekir. Ruhani mücadelemiz esnasında kaygı hissediyorsak, Tanrı'nın iradesine göre ilerlemediğimizi bilelim. Tanrı baskı yapmaz. Bu yolda neşeyle ilerlememizi ister. Aziz Nektarios şu öğüdü verirdi: “Kalbinizde, Kutsal Ruh'un sevincini korumaya özen gösterin”.

Kutsal Ruh'un kalbimize gelebilmesi için, kalbimizin bencillik, düşmanlık, başkalarını yargılama, bedensel günahlar vb. gibi günahkâr olan tutkularından arınmış olması lazım. Aziz Büyük Vasilios der ki: “dumanın arıları kovduğu gibi, kokuşmuş günah da Kutsal Ruh'u kovar”. İşte bu yüzden duanın devamında Kutsal Ruh'a yalvarırız: “bizleri her türlü lekeden³ arındır” (yani günaha neden olan her lekeden). Elbette biz de kalbimize tövbe ve tevazuyu ekip işleyeceğiz ama iç dünyamızın arınmasını sadece Kutsal Ruh yapabilir.

Bu şartlarla Kutsal Ruh'a yüreklerimizde sahip olduktan sonra, O'nun bağışladığı meyvelerin mutluluğuna da varacağız. Elçi Pavlus'un Galatyalılara mektubunda yazdığı gibi: “Ruh'un meyvesi ise sevgi, sevinç, esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlılık, yumuşak huyluluk ve özdenetimdir” (Bkz. Galatyalılar 5,22-23). Bu ruhani donanımla ve Kutsal Ruhun ilhamı, aydınlatması ve rehberliğiyle Hıristiyanlar artık ruhani hayatın tatlılığının tadına varır ve nihai varış noktasına, yani kutsallığa ve Tanrı ile birleşmeye ulaşır.

Sevgili kardeşlerim, bugün diz çökerek Pentekost dualarını dinlerken, bütün gücümüzle Kutsal Ruh'a, içimize gelip bizi temizlemesi, aydınlatması, kalplerimizi ısıtması ve kalbimizin parlak rehberi olması için ona yalvaralım. (Tıpkı Pentekost günü Kutsal Ruh'un ateşten diller biçiminde görünüp Elçileri aydınlatmış olduğu gibi).

Pisidia Metropoliti Sotirios
(Ortodokslar Topluluğu)

² Bu duâ pek çok ibâdetin başında söylenir, çünkü Kutsal Ruh'un inâyeti ibâdet vaktinde aklımızı muhâfaza etmez ise ibâdetimiz asla kabul olunmaz.

